

Pani
płk SG Edyta MAKAR
GŁÓWNY KSIĘGOWY
Warmińsko-Mazurskiego Oddziału
Straży Granicznej w Kętrzynie

SPRAWOZDANIE

z kontroli nieplanowej zrealizowanej w trybie zwykłym na temat **„Dokonywanie korekt w planie dochodów i wydatków Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej i wydatkowanie środków finansowych na realizację zadań”** przeprowadzonej w terminie od 10 lipca 2025 r. do 20 marca 2026 r. w Pionie Głównego Księgowego Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, z siedzibą przy ul. Gen. Władysława Sikorskiego 78, 11-400 Kętrzyn.

Czynności kontrolne zostały przeprowadzone na podstawie zarządzenia nr 100 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 29 grudnia 2023 r. w *sprawie sposobu i trybu realizacji kontroli wewnętrznej oraz zasad koordynacji działalności kontrolnej w Straży Granicznej* (Dz. Urz. KGSG poz. 109 ze zm.), przez zespół kontrolerów Wydziału Kontroli w składzie:

- kierownik zespołu – Julianna Kuhn – specjalista ds. kontroli finansowej Wydziału Kontroli W-MOSG, na podstawie upoważnienia nr 6/2025 z dnia 10 lipca 2025 r.
- członek zespołu – st. chor. szt. SG Ewa Kłódka – starszy specjalista Wydziału Kontroli W-MOSG, na podstawie upoważnienia nr 6/I/2025 z dnia 10 lipca 2025 r.

Kierownikiem komórki kontrolowanej w okresie objętym kontrolą była płk SG Edyta Makar – Główny Księgowy W-MOSG.

I. ZAKRES PRZEDMIOTOWY KONTROLI

Przedmiot kontroli obejmował kontrolę wykonywania czynności w Pionie Głównego Księgowego w zakresie korekty w Planie dochodów i wydatków Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, w tym analiza przyczyn wprowadzenia zmian, przygotowanie odpowiedniej dokumentacji i wprowadzenie korekty oraz wykonywanie czynności w Pionie Głównego Księgowego powodujących wydatkowanie środków finansowych na realizację zadań. Kontrolą został objęty okres od 1 kwietnia 2025 r. do 15 lipca 2025 r.

II. CEL KONTROLI

Celem kontroli było ustalenie stanu faktycznego w zakresie objętym kontrolą, rzetelne jego udokumentowanie i dokonanie oceny kontrolowanej działalności przy zastosowaniu kryterium legalności, celowości i rzetelności. W szczególności celem kontroli było ustalenie czy badany obszar funkcjonuje zgodnie z przyjętymi kryteriami.

III. OCENA KONTROLOWANEJ DZIAŁALNOŚCI

W świetle dokonanych przez zespół kontrolny ustaleń w oparciu o przyjęte kryteria oceny, funkcjonowanie Pionu Głównego Księgowego Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w badanym obszarze i okresie **oceniono pozytywnie¹**.

Pozytywna ocena dotyczyła sporządzania planów finansowych Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, dokonywania oraz zatwierdzania w nich zmian z uwzględnieniem zgodności stosowanej klasyfikacji analitycznej, terminowości i rzetelności dokonywanych zmian. Pozytywnie oceniono także obszar wydatkowania środków finansowych na realizację zadań.

Ustalenia kontroli:

Wyniki kontroli oparto na szczegółowym badaniu dokumentacji źródłowej zgromadzonej w Pionie Głównego Księgowego W-MOSG. W trakcie kontroli sprawdzeniu została poddana dokumentacja dotycząca planów finansowych jednostki oraz ich korekt, upoważnienia do dokonywania zmian w planie finansowym, a także dokumentacja finansowa w zakresie wydatkowania - faktury VAT oraz wnioski o udzielenie zamówienia publicznego.

Głównymi aktami prawnymi regulującymi zakres objęty kontrolą jest ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku *o finansach publicznych* (tj. Dz.U.2023 poz. 1270 z późn. zm., Dz.U.2024 poz. 1530 z późn. zm.), ustawa z dnia 11 września 2019 r. *Prawo zamówień publicznych* (tj. Dz.U.2023 poz. 1605 z późn.zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1320) oraz ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. *Kodeks cywilny* (tj. Dz.U.2023 poz. 1610 z późn.zm., Dz.U. z 2024 r. poz. 1061 z późn.zm.).

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w *sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych* określa sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych, w tym sposób i tryb sporządzania planów finansowych, sposób dokonywania zmian w planach finansowych jednostek budżetowych oraz zatwierdzania tych zmian oraz tryb pobierania dochodów i dokonywania wydatków państwowych jednostek budżetowych. Obowiązująca klasyfikacja budżetowa jest zawarta w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych*.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. wskazuje, że w zakresie kierowników państwowych jednostek budżetowych jest prowadzenie ewidencji wydatków uwzględniającej klasyfikację paragrafów wydatków i umożliwiającą ustalenie wielkości zaangażowanych środków, wysokości poniesionych wydatków oraz ich zgodności z planem

¹ Ocenę sformułowano przy zastosowaniu przyjętej skali ocen, tj.: ocena pozytywna, ocena pozytywna pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocena negatywna - § 3 ust 4 zarządzenia nr 100 KGSG.

finansowym. W celu racjonalnego wydatkowania środków publicznych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej uszczegółowiono tryb i zasady postępowania w kontrolowanych procesach poprzez wydanie wytycznych nr 39 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 8 kwietnia 2022 r. w *sprawie sporządzania i realizacji planu rzeczowo-finansowego Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej oraz sposobu dokonywania w nim korekt*², wytycznych nr 205 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 29 listopada 2023 r. w *sprawie udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130 000 zł netto*³, wytycznych nr 221 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 15 grudnia 2023 r. w *sprawie organizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych prowadzonych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej o wartości szacunkowej równej lub przekraczającej kwotę 130 000 zł*⁴.

W Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej obowiązuje także decyzja nr 6 Komendanta W-MOSG z dnia 19 stycznia 2021 r. w *sprawie planowania i realizacji wydatków budżetowych Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w układzie budżetu zadaniowego*. Zgodnie z powyższą decyzją Naczelnicy Wydziałów Techniki i Zaopatrzenia, Łączności i Informatyki oraz Kierownik Służby Zdrowia-lekarz prowadzą ewidencję planu finansowego oraz wydatków w układzie zadaniowym, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 4 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.

Ponadto w W-MOSG w okresie objętym kontrolą obowiązywały: decyzja nr 88 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 8 sierpnia 2022 r. w *sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej*, (zmieniona decyzją nr 222 z dnia 18 grudnia 2023 r., decyzją nr 117 z dnia 9 grudnia 2024 r.) oraz decyzja nr 63 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 15 czerwca 2018 r. w *sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej* (zmieniona decyzją nr 32 z dnia 21 marca 2019 r., decyzją nr 98 z dnia 22 października 2019 r., decyzją nr 158 z dnia 18 grudnia 2020 r.), obejmujące swymi regulacjami m.in. ewidencję księgową zdarzeń i operacji gospodarczych, prowadzenie ksiąg rachunkowych, zakres uprawnień i obowiązków związanych z dokumentowaniem operacji gospodarczo-finansowych i wykonywaniem dyspozycji zawartych w dowodach księgowych, obieg i kontrolę tych dowodów. Realizacja wniosków o zmiany w planie finansowym odbywa się z zastosowaniem przepisów zawartych w decyzji nr 167 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 26 listopada 2020 r. w *sprawie instrukcji kancelaryjnej Straży Granicznej*.

Na podstawie ww. aktów prawnych Pion Głównego Księgowego realizował zadania związane z dokonywaniem korekt w planie dochodów i wydatków Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej oraz związane z wydatkowaniem środków finansowych na realizację zadań.

² Dalej zwane wytycznymi nr 39

³ wytyczne nr 205 Komendanta W-MOSG z dnia 29.11.2023 r. (zmienione wytycznymi nr 106 z dn. 10.10.2024 r.), dalej zwane wytycznymi nr 205

⁴ Wytyczne nr 221 Komendanta W-MOSG z dnia 15.12.2023 r. (zmienione wytycznymi nr 22 z dn. 08.04.2025 r. oraz wytycznymi 51 z dnia 15.07.2025 r.), dalej zwane wytycznymi nr 221

Zgodność zapisów szczegółowych zakresów obowiązków i uprawnień osób PGK realizujących zadania z zakresu kontroli z wewnętrznym podziałem zadań i faktycznie wykonywanymi czynnościami:

W trakcie czynności kontrolnych ustalono, że zgodnie z §10 Regulaminu organizacyjnego Komendy Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, stanowiącego załącznik do Zarządzenia nr 50 Komendanta Głównego Straży Granicznej w sprawie *nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej imienia gen. bryg. Stefana Pasławskiego z siedzibą w Kętrzynie*⁵ Pion Głównego Księgowego w ramach szczegółowego zakresu zadań m.in. planuje dochody i wydatki budżetowe oraz fundusze celowe w układzie paragrafowym i zadaniowym w zakresie określonym odrębnymi przepisami, zapewnia prawidłowe wydatkowanie środków budżetowych oraz działalności pozabudżetowej oraz współdziała z komórkami organizacyjnymi komendy oddziału w celu prawidłowej realizacji planu finansowego.

Decyzją nr 218 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 8 grudnia 2023 r. obowiązującą do dnia 4 czerwca 2025 r. oraz decyzją nr 40 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 5 czerwca 2025 r. w sprawie *delegowania uprawnień funkcjonariuszom i pracownikom Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej* delegowano uprawnienia poszczególnym funkcjonariuszom lub pracownikom W-MOSG.

Głównego Księgowego oraz Zastępcę Głównego Księgowego upoważniono m.in. do:

- zatwierdzania wniosków o korektę planu finansowego Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w zakresie wydatków budżetowych grupy „0” w układzie tradycyjnym i zadaniowym,
- realizacji w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa TREZOR procesów w zakresie:
 - rocznego harmonogramu realizacji budżetu państwa, wniosków o zmianę limitu otwarcia, wniosków o modyfikację harmonogramu, zapotrzebowań na środki, limitów miesięcznych i dziennych, projektów planów finansowych, planów finansowych, wniosków i decyzji związanych ze zmianami projektów planów finansowych i planów finansowych.

Decyzją nr 80 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 28 października 2025 r. *zmieniającą decyzję nr 10 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 27 lutego 2025 r. w sprawie określenia szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień Zastępców Komendanta Oddziału Straży Granicznej, Głównego Księgowego, komendantów placówek Straży Granicznej, kierowników komórek organizacyjnych komendy oddziału, radcy Prawnego, Kierownika Zespołu do spraw Bezpieczeństwa i Higieny Służby/Pracy, specjalisty do spraw bhp, starszego inspektora ds. bhp, starszego specjalisty do spraw ppoż. oraz Inspektora do spraw ppoż.* określono

⁵ Zarządzenie Nr 50 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie *nadania regulaminu organizacyjnego Komendzie Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej imienia gen. bryg. Stefana Pasławskiego z siedzibą w Kętrzynie* (Dz. Urz. KGSG z 2014 r. poz. 70 z późn. zm.)

szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień Głównego Księgowego (załącznik nr 1 do ww. decyzji). Zgodnie z powyższą decyzją Główny Księgowy kieruje i sprawuje nadzór nad Pionem Głównego Księgowego i działalnością finansową oddziału oraz nad komórkami organizacyjnymi oddziału w zakresie zamierzeń wywołujących skutki finansowe. Do szczegółowego zakresu obowiązków Głównego Księgowego należy m.in.:

- zapewnienie prawidłowego wydatkowania środków budżetowych oraz działalności pozabudżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem gospodarki funduszem płac oraz pozostałych wydatków grupy „0” – finanse,
- współdziałanie z komórkami organizacyjnymi komendy oddziału w celu prawidłowej realizacji planu finansowego.

W Pionie Głównego Księgowego osobą biorącą udział w procesie sporządzania korekt planu dochodów i wydatków Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej jest specjalista ds. analiz, do którego zadań w ramach szczegółowego zakresu obowiązków należy m.in.:

- nadzorowanie stopnia wykorzystania limitów finansowych,
- sporządzanie wniosków do KGSG o zmianę planu finansowego W-MOSG na podstawie informacji z poszczególnych komórek zaopatrujących,
- sporządzanie planu finansowego W-MOSG i CSSG na podstawie korekt planu finansowego otrzymanych z KGSG; sporządzanie planu finansowego W-MOSG i CSSG,
- sporządzanie wniosków o dokonanie korekt wewnętrznych i zewnętrznych planu finansowego w układzie tradycyjnym i zadaniowym.

Ponadto, w procesie sporządzania korekt planu dochodów i wydatków Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej biorą udział pracownicy i funkcjonariusze komórek zaopatrujących i CSSG, jako wnioskujący o dokonanie zmian w planie finansowym.

Powyższy obszar oceniono pozytywnie.

Sporządzanie planów finansowych, dokonywanie zmian w planach finansowych oraz zatwierdzanie tych zmian:

W czasie trwania kontroli analizie poddano korekty planów finansowych z okresu 1 kwietnia 2025 r. – 15 lipca 2025 r. wraz z wnioskami o zatwierdzenie korekty planu wydatków Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej oraz decyzjami i informacjami z Ministerstwa Finansów dotyczącymi planu dochodów i wydatków w układzie tradycyjnym i zadaniowym⁶.

Obowiązująca klasyfikacja budżetowa jest zawarta w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych. W poszczególnych załącznikach do tego rozporządzenia określono klasyfikację działów, rozdziałów, paragrafów

⁶ Akta kontroli str. 101-434 tom II

dochodów, przychodów i środków, klasyfikację paragrafów wydatków i środków, paragrafów przychodów, paragrafów rozchodów, szczegółową klasyfikację wydatków dla zadań z zakresu bezpieczeństwa zewnętrznego oraz szczegółową klasyfikację wydatków dla zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego.

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w *sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych* określa sposób prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych, w tym sposób i tryb sporządzania planów finansowych, sposób dokonywania zmian w planach finansowych jednostek budżetowych oraz zatwierdzania tych zmian oraz tryb pobierania dochodów i dokonywania wydatków państwowych jednostek budżetowych.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej sporządza plany finansowe państwowych jednostek budżetowych w szczególowości część, dział, rozdział i paragraf, a w zakresie wydatków z budżetu środków europejskich zawartych w odrębnych planach finansowych państwowych jednostek budżetowych dla budżetu środków europejskich – w szczególowości: część, program finansowany z udziałem środków europejskich, dział, rozdział oraz paragraf. Komendant Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej wprowadza zmiany w planach finansowych państwowych jednostek budżetowych zgodnie ze strukturą dysponenta części budżetowej, w terminie nie dłuższym niż 7 dni od dnia otrzymania zawiadomienia o podjętych przez Radę Ministrów, Prezesa Rady Ministrów lub Ministra Finansów decyzjach wprowadzających zmiany w wydatkach budżetu państwa, tj. z zachowaniem terminu określonego w §10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w *sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych*. Wnioski o zatwierdzenie korekty planu wydatków składane przez komórki zaopatrujące do Pionu Głównego Księgowego są ujmowane w korektach planu dochodów i wydatków Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej, w celu poinformowania dysponentów części budżetowych o dokonanych przeniesieniach zgodnie z §11 ust. 2 ww. rozporządzenia.

W załączniku nr 8 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w *sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 513 z późn. zm.) ustalono klasyfikację wydatków o większej szczególowości, dla zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego. W kontrolowanym okresie obowiązywały decyzje nr 25/Fi/24 z dnia 15 kwietnia 2024 r. oraz decyzja nr 57/Fi/25 z dnia 10 lipca 2025 r. Dyrektora Biura Finansów Komendy Głównej Straży Granicznej w *sprawie ustalenia klasyfikacji analitycznej wydatków budżetowych w Straży Granicznej na potrzeby planowania, sprawozdawczości oraz analiz*, których załącznikiem jest klasyfikacja analityczna wydatków budżetowych w Straży Granicznej na potrzeby planowania, sprawozdawczości oraz analiz. Klasyfikacja analityczna stosowana w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej jest zgodna z powyższymi uregulowaniami prawnymi.

Zespół kontrolny na podstawie kontrolowanej dokumentacji stwierdził jednostkowe przekroczenia w klasyfikacji budżetowej na poziomie poszczególnych zadań⁷, z zachowaniem limitów określonych w planie finansowym w szczególowości dział – rozdział – paragraf.

Zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów⁸, klasyfikacja ujęta w załączniku nr 8 do ww. rozporządzenia jest klasyfikacją szczegółową wydatków dla zadań z zakresu bezpieczeństwa wewnętrznego i ma ona charakter pomocniczy, natomiast charakter podstawowy ma klasyfikacja paragrafów wydatków i środków (z objaśnieniami) określona w załączniku nr 4. Dysponenci poszczególnych części budżetowych są zobligowani do stosowania przy ewidencjonowaniu poszczególnych wydatków klasyfikację określoną w załączniku nr 4. W związku z powyższym, przekroczenia na poziomie poszczególnych zadań nie stanowią naruszenia prawa, jednakże Zespół Kontrolny zwraca uwagę na konieczność zwiększenia nadzoru nad przestrzeganiem limitów określonych w klasyfikacji w szczególowości do poszczególnych zadań w poszczególnych grupach merytorycznych, gdyż może to grozić przekroczeniem limitów przypisanych do poszczególnych paragrafów.

Powyższy obszar oceniono pozytywnie.

Wydatkowanie środków finansowych na realizację zadań:

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w *sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych* wskazuje, że w zakresie kierowników państwowych jednostek budżetowych jest prowadzenie ewidencji wydatków uwzględniającej klasyfikację paragrafów wydatków i umożliwiającą ustalenie wielkości zaangażowanych środków, wysokości poniesionych wydatków oraz ich zgodności z planem finansowym. Wydatki są dokonywane do wysokości kwot ujętych w planie finansowym jednostki, przeznaczonych na dany cel lub zadanie. Ponadto, wydatki są dokonywane zgodnie z zasadami określonymi w ustawie oraz zgodnie z przepisami dotyczącymi poszczególnych rodzajów wydatków.

W celu racjonalnego wydatkowania środków publicznych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej uszczegółowiono tryb i zasady postępowania w kontrolowanych procesach. W kontrolowanym okresie obowiązywały wytyczne nr 39 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 8 kwietnia 2022 r. w *sprawie sporządzania i realizacji planu rzeczowo-finansowego Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej oraz sposobu dokonywania w nim korekt*, wytyczne nr 205 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 29 listopada 2023 r. w *sprawie udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130 000 zł netto*³, wytyczne nr 221 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 15 grudnia 2023 r. w *sprawie organizacji postępowań o udzielenie zamówień publicznych prowadzonych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej o wartości szacunkowej równej lub przekraczającej kwotę 130 000 zł*.

⁷ Akta kontroli str. 46-204 tom I

⁸ Odpowiedź Ministerstwa Finansów dla „Poradnika Rachunkowości Budżetowej” – pismo MF z 4 kwietnia 2016 r.

Plan rzeczowo-finansowy obowiązujący w danym roku kalendarzowym w W-MOSG sporządza się w celu zapewnienia efektywności ekonomicznej oraz spójności planowania potrzeb rzeczowych w ścisłym powiązaniu z zasobami finansowymi oddziału. Zawiera on niezbędne dane określone w załączniku nr 1 do wytycznych nr 39. Są to m.in.: klasyfikacja wydatków budżetowych, wielkości planowane i ich zmiany, źródła finansowania, sposób udzielenia zamówienia lub realizacji wydatku, termin wydatkowania.

Wytyczne nr 39 określają również podstawę do planowania rzeczowo-finansowego, które stanowią: limity wydatków określone w planie finansowym, zadania wynikające z dokumentów planistycznych, zobowiązania wynikające z zawartych umów, wytyczne, rekomendacje i zalecenia Komendanta Głównego Straży Granicznej dotyczące planowania i realizacji wydatków. Wskazują tryb i zasady sporządzania planu rzeczowo-finansowego i dokonywania w nim korekt szczegółowo określone sporządzanie częściowego planu rzeczowo-finansowego, realizowanego przez komórki organizacyjne. Za jego właściwe i terminowe przygotowanie odpowiada kierownik komórki zaopatrującej. Wytyczne nr 39 określają również wzór planu rzeczowo-finansowego.

W Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej obowiązuje także decyzja nr 6 Komendanta W-MOSG z dnia 19 stycznia 2021 r. w *sprawie planowania i realizacji wydatków budżetowych Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej w układzie budżetu zadaniowego*. Zgodnie z powyższą decyzją Naczelnicy Wydziałów Techniki i Zaopatrzenia, Łączności i Informatyki oraz Kierownik Służby Zdrowia prowadzą ewidencję planu finansowego oraz wydatków w układzie zadaniowym, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 4 pkt 1 ustawy o finansach publicznych. Ponadto, kierownicy ww. komórek organizacyjnych odpowiedzialni za planowanie, realizację zgodnie z planem finansowym i ocenę realizacji wydatków budżetowych w układzie zadaniowym prowadzą księgi rachunkowe w ujęciu ilościowo-wartościowym w zakresie rzeczowego wykonania budżetu, gdzie na bieżąco ewidencjonują przypisanie wydatków do poszczególnych podzadań i działań.

Ponadto w W-MOSG w okresie objętym kontrolą obowiązywały: decyzja nr 88 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 8 sierpnia 2022 r. w *sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej*, (zmieniona decyzją nr 222 z dnia 18 grudnia 2023 r., decyzją nr 117 z dnia 9 grudnia 2024 r.) oraz decyzja nr 63 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 15 czerwca 2018 r. w *sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej* (zmieniona decyzją nr 32 z dnia 21 marca 2019 r., decyzją nr 98 z dnia 22 października 2019 r., decyzją nr 158 z dnia 18 grudnia 2020 r.), obejmujące swymi regulacjami m.in. ewidencję księgową zdarzeń i operacji gospodarczych, prowadzenie ksiąg rachunkowych, zakres uprawnień i obowiązków związanych z dokumentowaniem operacji gospodarczo-finansowych i wykonywaniem dyspozycji zawartych w dowodach księgowych, obieg i kontrolę tych dowodów.

W ramach czynności kontrolnych dokonano sprawdzenia dokumentacji dotyczącej wydatków z okresu od 01.04.2025 r. do 15.07.2025 r. (faktury i rachunki z II kwartału 2025 r.) ponoszonych przez Warmińsko-Mazurski Oddział Straży Granicznej. Celem poddania

szczegółowej analizie Zespół Kontrolny wytypował 21 faktur⁹. Do analizowanych faktur sprawdzeniu poddano także wnioski o udzielenie zamówienia publicznego oraz dodatkową dokumentację dotyczącą faktur, do których stosowane były odstępstwa od trybu przyjętego w Wytycznych nr 205 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 29 listopada 2023 r. w *sprawie udzielania zamówień publicznych o wartości poniżej kwoty 130 000 zł*¹⁰.

Dowody księgowe wytypowane do szczegółowej analizy zawierały prawidłowo opisy operacji gospodarczych, a przeprowadzenie kontroli merytorycznej zostało potwierdzone przez kierowników wewnętrznych komórek zaopatrujących zgodnie z decyzją nr 63 Komendanta Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Straży Granicznej z dnia 15 czerwca 2018 r. w *sprawie wprowadzenia Instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej*. W analizowanych dowodach księgowych w sposób zgodny z decyzją potwierdzono przeprowadzenie kontroli formalno-rachunkowej przez osoby upoważnione w PGK, dokumenty były zaakceptowane przez Głównego Księgowego oraz zatwierdzone przez osoby upoważnione przez Komendanta Oddziału zgodnie z posiadanymi upoważnieniami. Zgodnie z §30 ust. 6 ww. decyzji na wszystkich dowodach księgowych, na podstawie których dokonano przelewu, umieszczono klauzulę określającą numer wyciągu oraz pozycję dowodu w wyciągu bankowym. Termin płatności w każdym analizowanym przypadku został zachowany.

Faktury, do których zgodnie z §8 realizowane są jako odstępstwo od trybu przyjętego w §4 i §5 wytycznych nr 205 zawierają szczerkowe dodatkowe informacje uzasadniające ich stosowanie. Zasadność zastosowania odstępstw potwierdzają kierownicy wewnętrznych komórek zaopatrujących, a fakturę zatwierdza osoba upoważniona przez Komendanta Oddziału, jednakże dodatkowa dokumentacja nie stanowiąca załącznika do faktury nie jest załączana do obiegu dowodu księgowego utrudniając jego kontrolę, a brak wniosku o udzielenie zamówienia publicznego utrudnia szybką weryfikację przez PGK dostępności środków finansowych na danej pozycji. W celu ułatwienia nadzoru nad limitami określonymi w planie finansowym, stosowanie odstępstw od procedur ujętych w wytycznych nr 205 powodujących brak wniosku o udzielenie zamówienia publicznego, winno być ograniczone do niezbędnego minimum.

Wnioski o udzielenie zamówienia publicznego nie budzą zastrzeżeń w zakresie zgodności do wytycznych nr 205 – zachowane są odpowiednie procedury do odpowiednich wartości (zamówienia publiczne o wartości równej lub niższej od kwoty 10 000 zł brutto realizowane są zgodnie z trybem określonym w §4, natomiast zamówienia publiczne o wartości przekraczającej kwotę 10 000 zł brutto do kwoty poniżej wartości 130 000 zł netto realizuje się zgodnie z trybem określonym w §5), a stosowane wnioski są zgodne z załącznikiem nr 1 i 2 do wytycznych nr 205.

Powyższy obszar oceniono pozytywnie.

⁹ Akta kontroli str. 205-248 tom I

¹⁰ Akta kontroli str. 7-76 tom II, str. 80-93 tom II

IV. ZALECENIA I WNIOSKI

Celem zapobiegania ewentualnego przekroczenia limitów przypisanych do poszczególnych paragrafów, zalecam zwiększenie nadzoru nad przestrzeganiem limitów określonych w klasyfikacji w szczególności do poszczególnych zadań w poszczególnych grupach merytorycznych. Należy także przekazać informację kierownikom komórek merytorycznych o konieczności nadzoru według właściwości.

Wniosków nie formułowano.

Na podstawie § 24 ust 4 zarządzenia nr 100 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 29 grudnia 2023 r. w *sprawie sposobu i trybu realizacji kontroli wewnętrznej oraz zasad koordynacji działalności kontrolnej w Straży Granicznej* (Dz. Urz. KGSG poz. 109) kierownik podmiotu kontrolowanego jest uprawniony do przedstawienia, w terminie **3 dni** roboczych od dnia otrzymania sprawozdania swojego stanowiska. Stanowisko to nie wstrzymuje realizacji zaleceń i wniosków z kontroli przedstawionych w sprawozdaniu.

W myśl § 40 zarządzenia nr 100 Komendanta Głównego Straży Granicznej z dnia 29 grudnia 2023 r. w *sprawie sposobu i trybu realizacji kontroli wewnętrznej oraz zasad koordynacji działalności kontrolnej w Straży Granicznej* (Dz. Urz. KGSG poz. 109 ze zm.) proszę w terminie **do dnia 31 maja 2026 r.** pisemnie poinformować o sposobie wykonania zaleceń lub przyczynach ich niewykonania.

KOMENDANT
Warmińsko-Mazurskiego Oddziału
Straży Granicznej

plk SG Daniel WOJTASZKIEWICZ

Wykonano w 2 egz.:

Egz. nr 1 – adresat

Egz. nr 2 – aa.

Wykonała: Julianna Kuhn ☎ 664 35 89

Dnia: 25.03.2026 r.